

TALOUSARVIOALOITE 265/2007 vp

Määrärahan osoittaminen liikenneopettajakoulutuksen lisäämiseen

Eduskunnalle

Liikenneopettajakoulutusta annetaan Suomessa ainoastaan Hämeen ammattikorkeakouluun kuuluvassa Ammatillisen opettajakorkeakoulun Liikenneopetuskeskuksessa. Liikenneopettajakoulutuksessa on vuosittain 80 aloituspaikkaa. Hakijoita koulutukseen on noin kolminkertainen määrä aloituspaikkoihin nähden. Koulutustarvetta ennakoidaan säännöllisesti ja koulutusmäärää tulisi pikemminkin lievästi kasvattaa vastaamaan kysyntää. Ruotsinkielinen koulutus järjestetään yhteistyössä Åbo Akademin kasvatustieteiden tiedekunnan kanssa. Koulutuksen jälkeen liikenneopettaja voi toimia opettajana autokouluissa ja muissa kuljettajaopetusta antavissa oppilaitoksissa, edetä autokoulualan yrittäjäksi sekä toimia koko koulutuskentässä liikennekasvatuksen eri osa-alueiden osaajana. Liikenneopettajakoulutuksesta annetun asetuksen (358/2003) mukaan koulutuksen jälkeen liikenneopettajaopiskelija voi suorittaa liikenneministeriön päätöksen (887/1990) mukaisen liikenneopettajan tutkinnon ja tämän tutkinnon hyväksytty suorittaminen oikeuttaa hakemaan liikenneopettajalupaa. Luvan myöntää hakijan kotipaikkakunnan poliisiviranomainen. Tutkinnon aikana kandidaatti antaa luokka- ja ajo-opetusnäyttöjen lisäksi näytöt omasta ajotaidostaan henkilö- ja kuorma-autolla. Näiden lisäksi liikenneopettajatutkintoon voi kuulua pedagogiikkaan ja tieliikennelainsäädäntöön keskittyvä kirjallinen kuulustelu.

Liikenneopettajan tutkintoon kuuluvat näytöt vastaanottaa erillinen LVM:n määrääjäksi asettama liikenneopettajatutkintolautakunta. LVM:n

asettaman 25-jäsenisen (5 varsinaista jäsentä, heidän henkilökohtaiset varamiehensä ja asiantuntijajäsenet) tutkintolautakunnan toiminnasta aiheutuu vuosittain noin 35 000 euron kustannus. Tähän kustannukseen on toistuvasti tuloksetta haettu LVM:n erillismäärärahaa.

Liikenneopettajatutkinto ei kuulu Opetushallituksen alaiseen koulutusrakenteeseen ja siksi sitä rahoitetaan opetusministeriön harkinnanvaraisesta rahoituksesta. Määrärahaa ei ole viiteen vuoteen euromääräisesti korotettu, vaikka koulutuksen kustannukset ovat nousseet normaalia kustannustason nousua vastaavasti. Alan luonteesta mukaisesti opetusta on toteutettava pienissä ryhmissä tai yhtä henkilöä kerrallaan ohjaten. Yhtenä asiana alaa rasittaa polttoaineiden hinnannousu. Tästä syystä koulutuksen aloituspaikkoja ei ole pystytty lisäämään työelämän tarpeiden mukaisesti. Liikenneopettajapula on kärjistymässä todella vaikeaksi, autokoulu-yrittäjät eivät saa työvoimaa ja yrityksiä lopetetaan ja toimintaansa jatkavat tekevät sellaisia työmääriä, että se ei ole enää kenenkään etu.

OPM määrittelee sekä aloituspaikkamäärän ja ns. yksikköhinnan. Aloituspaikkamäärään on tullut vuosina 2000–2007 yhteensä 15 paikan lisäys. Yksikköhinnan säilyminen samantasoisena on johtanut siihen että koulutusta varten saadun määrärahan "ostovoima" on käytännössä alentunut noin 30 prosenttia. On huomattava, että pelkkä ryhmäkoon lisääminen ei pienryhmätoimintaan ja ajoneuvoikohtaisiin harjoituksiin tukeutu-

vassa liikenneopettajakoulutuksessa anna lisää taloudellista liikkumavaraa.

Liikenneopettajakoulutuksen rahoituksen heikkeneminen on johtanut siihen, että laadukasta koulutusta on mahdotonta järjestää. Hämeenlinnan liikenneopetuskeskuksesta on jo jouduttu irtisanomaan kaksi opettajaa rahoitusvajeen takia. Liikenneopettajakoulutuksen rahoituspohja on saatettava viipymättä kuntoon. Kyseessä on hyvin kriittinen yhteiskunnallinen asia, kun huomioidaan yleisen liikenneturvallisuuden merkitys ja liikenteessä tapahtuvien vahinkojen kustannusvaikutukset kokonaisuutena.

Liikenneopettajakoulutuksen aloituspaikkamäärä on samalla nostettava 100 aloituspaikkaan. Liikenneopettajakoulutuksen pidemmän tähtäimen kehittämistyöhön antaa hyvän pohjan liikenne- ja viestintäministeriön toimeksiannos-

ta tehty Liikenneopettajakoulutuksen kehittäminen -mietintö 2/2007. Liikenneopettajakoulutuksen johtoryhmän valmisteleva ja HAMK tavoite- ja tulosneuvottelussa tuloksetta tekemä esitys liikenneopettajakoulutuksen aloituspaikkamääräksi on 120 aloituspaikkaa (vrt. myös LVM:n julkaisu 2/2007).

Tämä aloite on tehty yhteistyönä Hämeen liiton ja maakunnan kansanedustajien kanssa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2008 talousarvioon momentille 29.40.30 lisäyksenä 900 000 euroa liikenneopettajakoulutuksen rahoituksen saattamiseen kohtuulliselle tasolle ja aloituspaikkojen lisäämiseen.

Helsingissä 24 päivänä syyskuuta 2007

Jari Koskinen /kok
Satu Taiveaho /sd
Risto Autio /kesk
Johannes Koskinen /sd
Matti Kauppila /vas
Timo Heinonen /kok

Päivi Räsänen /kd
Jouko Skinnari /sd
Kirsi Ojansuu /vihr
Tarja Filatov /sd
Juha Rehula /kesk
Tuija Nurmi /kok